1.2. Aile Kurumunu Tehdit Eden Unsurlar

Bilim, teknoloji ve pek çok gelişmeye bağlı olarak tüm dünyada sosyal ve ekonomik yapı değişmiş, aile kurumu da bu değişimden etkilenmiştir.

Sosyal ve ekonomik yapıdaki bu değişiklikler sebebiyle tüm dünyada evlenme oranları azalırken boşanma oranları da yükselmeye başlamıştır. Günümüzde aile kurumunu tehdit eden bazı durumları şöyle sıralayabiliriz:

Evlilik dışı ilişkiler: Aile kurumu için en büyük tehdit şüphesiz evlilik dışı ilişkilerdir. İslam, aile kurumunu tehdit eden evlilik dışı ilişkileri ve bunlara götüren yolları yasaklamıştır. Topumda aile kurumunu tehdit eden evlilik dışı ilişkilerin başında zina gelmektedir. Kur'an-ı Kerim **"Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, son derece çirkin bir iştir ve çok kötü bir yoldur."**[9] buyurarak uyarıda bulunmaktadır.

9 İsra suresi, 32. ayet.

Dinimizde insan onuruna yakışmayan ve özellikle kadınların zarar gördüğü böylesi eylem ve uygulamalar, aile kurumunu tehdit ettiği için İslam'da yasaklanmıştır.

Sadakatsizlik ve aldatma: İslam'a göre aldatma gibi her türlü gayriahlaki ilişki zina olarak kabul edilmiş ve yasaklanmıştır. Dinî kaynaklarımız, sadakatsizliğin ve gayriahlaki ilişkilerin birey ve aile kurumu üzerindeki olumsuz etkilerine dikkat çekerek dürüstlüğü teşvik etmiştir.

Evliliğin gerektirdiği hak ve yükümlülüklerin ihlal ve ihmali: İslam'da eşlerin hak ve sorumlulukları belirlenmiş, aile içerisinde karı ve kocanın rolleri insan fıtratına uygun olarak düzenlenmiştir. Dinimizde bireyin, ailenin ve toplumun huzuru için eşlerin fedakârlık, samimiyet, sabır ve anlayış gibi insani değerlerle aile birliğini canlı ve sürekli tutmaları istenmiştir. Aile hukuku ve ilmihalini bilmemek, çeşitli ihlal ve ihmallerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir.

İçki, kumar gibi kötü alışkanlıklar aile kurumunu tehdit eden unsurlardır.

İçki, kumar, sigara vb. kötü alışkanlıklar: Aile kurumunu tehdit eden unsurlardan biri de insan sağlığını ve iradesini olumsuz yönde etkileyen içki, kumar gibi kötü alışkanlıklardır. Bundan dolayı İslam, insan sağlığına zararlı olan, aile ve toplumun maddeten ve manen çöküşüne sebep olan her türlü kötü ve zararlı alışkanlıkları yasaklamıştır.

Kur'an-ı Kerim'de içki ve kumarın birey, aile ve toplum açısından meydana getirdiği tehlikeye şöyle dikkat çekilmektedir: **"Ey iman edenler! Şarap, kumar, putlara kurban kesilen sunaklar, fal okları, şeytana ait murdar işlerden başka bir şey değildir. Bunlardan geri durun ki felâh bulasınız. Şarap ve kumarla şeytanın yapmak istediği tek şey, sizin aranıza düşmanlık ve kin salmak, sizi Allah'ı zikretmekten ve namazdan alıkoymaktır. Artık bu habis şeylerden vazgeçtiniz değil mi?"**[10]

Dinimiz tutumlu olmayı öğütler.

Tüketim tutkusu ve bunun doğurduğu ekonomik sıkıntılar: Modern hayat tarzının ürettiği "ihtiyaçların sınırsızlaştırılması" gereksiz tüketim isteğini doğurmuş, aileler sosyal kabulün tüketimden geçtiği düşüncesiyle aşırı ekonomik yükler altına girmiştir. Oysa İslam, iktisat etme, israftan kaçınma gibi evrensel prensiplerle hem aileyi korumaya almış hem de doğal kaynakların dengeli tüketilerek bütün insanlar arasında adil bir biçimde paylaşılmasını hedeflemiştir.

Kur'an-ı Kerim'de tutumlu olmaya dikkat çekilerek şöyle denilmektedir: **"Ey Âdemoğulları! Her mescitte ziynetinizi takının (güzel ve temiz giyinin). Yiyin için fakat israf etmeyin. Çünkü o, israf edenleri sevmez."**[11]

10 Maide suresi, 90-91. ayetler.
11 A'raf suresi, 31. ayet.

Evlilikte mutlu ve huzurlu bir aile yuvası için eşlerin her konuda birbirlerine yardımcı olmaları gerekmektedir.

Eşlerin fedakârlıktan kaçınması: Evlilikte hayat müşterektir ve eşlerin her konuda birbirlerine yardımcı olmaları, mutlu ve huzurlu bir aile yuvası için fedakârlıkta bulunmaları gerekmektedir.

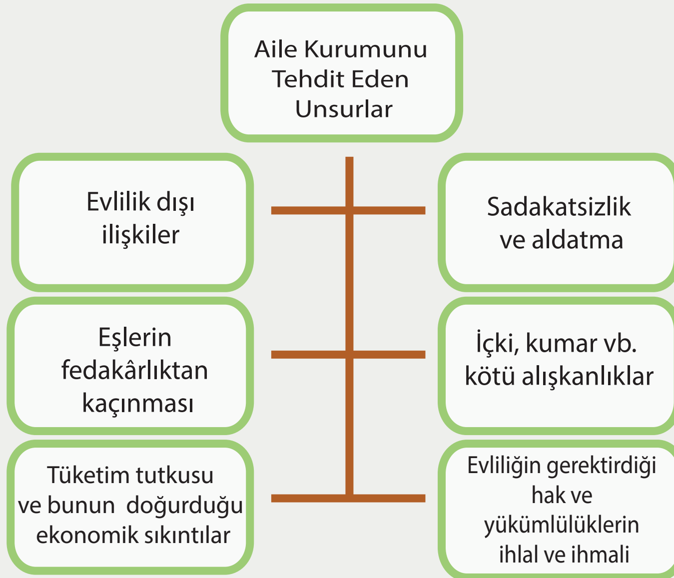
Bu bağlamda Kur'an-ı Kerim'de şöyle denilmektedir: **"....Onlar (eşleriniz) sizin için elbisedir, siz de onlar için elbisesiniz..."[12]**

Buna göre nasıl ki elbise ve örtü insanı soğuktan ve sıcaktan korur, kusurlarını örterse eşler de birbirlerine karşı koruyucu, kollayıcı ve bağlı olmalıdır.

Sosyal ve kültürel uyumsuzluklar: Ailede eşler arasındaki bazı anlaşmazlıkların temelinde sosyo-kültürel ve ekonomik seviye farklılıklarının bulunduğu bir gerçektir. Bu nedenle İslam'da eşlerin *eğitim, din, iktisat ve sosyal* bakımdan birbirine denk olması (*kefâet*) teşvik edilmiştir.[13]

İNCELEYELİM DEĞERLENDİRELİM

Yukarıdaki şemayı inceleyiniz. Aile kurumunu tehdit eden unsurlar üzerinde arkadaşlarınızla konuşunuz.

12 Bakara suresi, 187. ayet.
13 Döndüren, *Delilleriyle Aile İlmihali*, s. 179-183; Karaman, *İslam Hukuku*, I, 253-355.